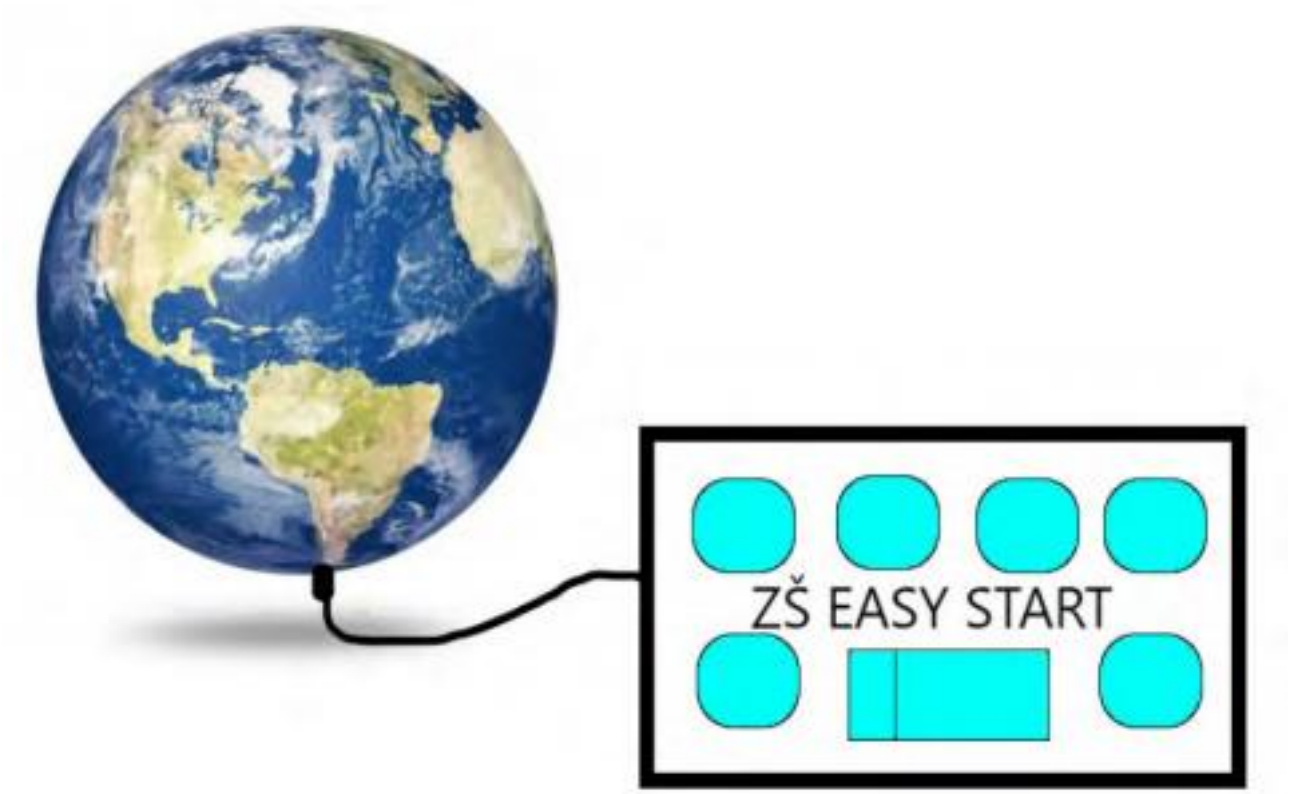
ŠKOLNÍ ZPRAVODAJSTVÍ

2. vydání
2020/2021

Rozhovor s Ing. Rút Bízkovou

Připravil Kuba

Připravil jsem si rozhovor s paní Ing. Rút Bízkovou. Vystudovala Vysokou školu chemicko-technologickou v Praze, dále absolvovala tříměsíční stáž v Mezinárodní agentuře pro atomovou energii ve Vídni. Je vdaná a má jednoho syna.

Byla zaměstnána v Ústavu jaderného výzkumu v Řeži. Působila jako tisková mluvčí uhelných elektráren ČEZ. Působila jako zástupkyně ředitele v české informační agentuře životního prostředí (CENIA). Pracovala na ministerstvu průmyslu a obchodu jako poradkyně náměstka ministra a na ministerstvu životního prostředí jako náměstkyně ministra. Byla jmenována ministryní životního prostředí ve vládě Jana Fischera. Byla předsedkyní Technologické agentury ČR.

Měla jste ve škole nějaký oblíbený předmět?

Ve škole jsem měla ráda dějepis, i když jsem nakonec maturovala z chemie a fyziky ☺. Chtěla jsem být archivářkou nebo novinářkou.

Jakou jste měla oblíbenou knížku v dětském věku?

Abych pravdu řekla, to si už nepamatuji. Ale první knížka, na kterou si pamatuji, byl „Hýta a Batul“, knížka, kterou ještě moje maminka jako dítko dostala pod stromeček. A taky jsem milovala knihu „Chaloupka strýčka Toma“.

Co Vás vedlo ke studiu na VŠCHT? Měla jste ráda pokusy?

Studovala jsem v době, kterou si dnes nedovedete představit. Na vysokou školu se nechodilo podle toho, co jste si vybrali, ale podle toho, kam vás bolševik pustil. (pozn. redakce: Bolševici je původně frakce Ruské sociálně demokratické dělnické strany a bolševismus je jejich hnutí, resp. učení. Později pojem bolševismus označoval i obecně podobný směr sociálně-demokratických, resp. komunistických stran.) Můj otec byl evangelický farář a já tedy „nepřijatelný živel“. Na vysokou školu mě pustili, protože jsem měla samé jedničky. Ale na univerzitu jsem mohla zapomenout – tak jsem si vybrala chemii. Inženýři nebyli tak „ideologicky škodliví“.

Studovala jste nebo pracovala jste v zahraničí?

(Případně kde? Co Vám to přineslo?)

Před rokem 1989 mohli v cizině studovat opravdu jen někteří, mezi ty jsem nepatřila. Po skončení školy jsem pracovala v Ústavu jaderného výzkumu v Řeži – to už jsem nechtěla být archivářkou, ale madam Curie ☺ milovala jsem Feynmanovu Fyziku. Po revoluci jsem strávila tři měsíce ve společném jaderném ústavu rakouských vysokých škol ve Vídni a v Seibersdorfu u Vídně, kde měla Mezinárodní agentura pro atomovou energii výzkumné pracoviště. Mojí specializací byla rentgenová fluorescence. Byla to zajímavá zkušenost, najednou jsem potkala tolik lidí z různých zemí světa, jako předtím nikdy. Nejvíc si však pamatuji ne to, co jsem tam dělala, ale dvě jednotlivosti. Jedna – přijela skupina Afričanů. Byli to výborní fyzici a mluvili dokonale anglicky. To bylo pro mě velké překvapení – podle mých tehdejších znalostí byli přece Afričani ti chudí, hladoví a nevzdělaní. Druhá historka se váže k mým rakouským kolegům – když jsem řekla, že my jsme se ve škole neučili o Franzi Kafkovi a že jeho knihy u nás za bolševika nešlo koupit v knihkupectví, koukali na mě jako na chudáčka, který jim asi nerozuměl, na co se ptali.

Máte nějaký oblíbený sport nebo koníček?

S mým mužem intenzivně navštěvujeme galerie. Můj muž je znalec, já laik. Mám ráda současné výtvarné umění – současné umění je pro mě umění autorů maximálně padesátiletých, ne starších. Na sport jsem byla vždycky dřevo, ale s kamarády chodíme hrát badminton, to mi docela jde.

Baví Vás vaše práce a proč?

Dělám jen to, co mě baví ☺. I když to, co mě baví, by asi budilo údiv. Zajímají mě strategie, statistika, data. To mě vlastně vrací do dětství a k tomu archivářství. Protože jsem žila na faře, byly tam staré matriky. Ty jsem študovala, dělala si grafy narozených a umřelých v jednotlivých letech, rodinné vazby a všechno možné. To mě vlastně drží dosud – hledám souvislosti, a to i tam, kde se na první pohled zdá, že nejsou. (A často jsou.)

Narodila jste se v roce, kdy byl první živý tvor ve Vesmíru, ovlivnilo Vás to?

Jestli mě to ovlivnilo, to nevím. Ale mám k tomu jednu vzpomínku. Když jsem byla v první třídě, někdy v roce 1963, tedy v době, kdy už byl „nahoře“ Gagarin, říkala nám paní učitelka: „Děti, až za dva, za tři roky,

poletíte s rodiči na dovolenou na Měsíc…“ To si pamatuji dosud. A taky si pamatuju, jak jsme v roce 1969 v červenci seděli ve čtyři nad ránem u televize a sledovali, jak první kosmonaut vystoupil na Měsíc. Byl to přímý přenos. No a k vyjádření mých celoživotních „výstupů na Měsíc“ jsem si k šedesátinám nechala vyrobit dort ve tvaru Měsíce a při oslavě jsem si nechala pustit z archivu NASA ten výstup prvního člověka na Měsíc. Tak asi mě to nějak ovlivnilo.

Dlouhodobě se věnujete problematice životního prostředí. Co si myslíte, že je v současnosti důležité téma, které je potřeba řešit? Čím podle Vás můžeme přispět ke zlepšení životního prostředí my děti?

Určitě je třeba řešit ochranu klimatu. I když to už dávno není jen záležitost životního prostředí, ale vlastně celého způsobu života lidí a společnosti. Pokud jde o životní prostředí, hodně se „skloňuje“ voda, její ne/dostatek a čistota. Myslím si ovšem, že daleko vážnější problém, který se ale projeví až za nějakou dobu, je degradace půdy, ničení půdy nesprávným způsobem hospodaření, nedostatkem organického hnojení atd.

A co mohou dělat děti pro životní prostředí? Pokud to jde, chodit do školy pěšky, aby auta rodičů „nefoukala“ spaliny do ovzduší víc než je nezbytné, pít vodu z vodovodu místo slazených nápojů z plastových lahví, třídit odpad a pokud máte zahradu, udělat v rohu kompost a tam dávat všechny organické zbytky. A mnoho dalších věcí…

Kdyby to bylo možné, chtěla by jste se znovu stát studentkou základní školy? Případně, co by Vás lákalo? Technické vybavení ve školách, studijní možnosti, atd.?

Klidně bych se do školy vrátila. Dnes jsou školy úplně jiné – hezké, dobře vybavené, nikdo vás tam nehoní s rákoskou (na to si také dodneška pamatuji – na zlobivého spolužáka, kterého v šesté třídě učitel tak třískal po zadku rákoskou, že přitom „oholil“ i blízko stojící fikus). Bavilo by mě dělat projekty, asi nejvíc v tom dějepisu, ale také chemické pokusy nebo v dílně. V poslední době jsem viděla několik dílen v základní škole – děti tam mohly stavět roboty, programovat je, tisknout různé figurky na 3D tiskárně.

Děkuji za rozhovor…

Zázračně kouzelné zimní radovánky

Připravila Laura

Z výšky to vypadá trochu jako přistávací plocha pro UFO. Zářící skleněné polokoule ve sněhu geometricky seřazené v řadě uprostřed lesa. Ve skutečnosti je to vesnice skleněných iglú Kakslauttanen, kterou Finové vystavěli v Laponsku u lyžařského střediska Saariselkä, zhruba 250 km za polárním kruhem.

Zdá se to až neuvěřitelné, ale skutečně můžete prožít nádhernou noc ve skleněném iglú, které umožní, abyste místo na velký vůz viděli na polární záři.

Skleněná iglú jsou vystavěna ze speciálního izolačního skla, které zabraňuje námrazám na oknech i v případě, že venkovní teploty klesnou pod minus 30 °C. Uvnitř se přitom udržuje příjemná teplota mezi 20 a 22 °C a můžete tak pozorovat polární záři přímo ze své vyhřáté postele ??.

Po neuvěřitelné noci si můžete užít i neméně uvěřitelný den – Finsko v zimě totiž nabízí mnohá dobrodružství, ať už se rozhodnete pro saunu a následné ochlazení v jezeře, lyžování, jízdu se psím spřežením nebo pro rybaření, pokaždé se budete zaručeně bavit. A jestliže jste opravdu odvážní, můžete přenocovat i v klasickém, sněžném iglú.

Řemeslný chléb s ořechy, medem a brusinkami

Připravila Laura

Těsto

450 g hladké mouky
¾ kostičky droždí
2 čajové lžičky soli
½ šálku sušených brusinek
½ šálku vlašských ořechů
1,5 šálku vlažné vody
2 polévkové lžíce medu

Mouku a sůl dáme do robota, promícháme, rozdrobíme droždí, přidáme vodu, brusinky, ořechy, med a vypracujeme nelepivé těsto. Dle potřeby přidáme mouku a na vále vypracujeme. Přemístíme ho do moukou vysypané zapékací mísy (ošatky), přikryjeme a necháme asi 30 minut kynout.

Poté ještě jednou vypracujeme, vytvarujeme chléb a dáme znovu do zapékací mísy (ještě asi 15 až 20 minut) kynout. Po dokynutí překlopíme na plech s pečicím papírem a necháme ještě chvilku kynout. Povrch rozřežeme žiletkou do zvolené dekorace, potřeme vodou se solí a dáme péct do předehřáté trouby na 200 °C cca 40 minut. Do spodní části trouby vložíme nádobu s vodou.

Chléb můžeme servírovat s bylinkovým máslem. Dobrou chuť!

Harry Potter
Do které bradavické koleje patříš?

Připravila
Laura

1. **Se kterým s tímto bradavických kouzelníků by sis měl/a nejvíc co říct?**

A) Cedrik Diggory
B) Ron Weasley
C) Draco Malfoy
D) Lenka Láskorádová

2. **Kdo je tvůj nejoblíbenější profesor?**

A) Profesorka McGonagallová
B) Profesorka Prytová
C) Profesor Snape
D) Profesor Kratiknot

3. **Jaké kouzlo bys zvolil/a při souboji s jiným kouzelníkem?**

A) Episkey – kouzlo pro zhojení zranění
B) Expelliarmus - odzbrojovací kouzlo
C) Avada kedavra – smrtící kouzlo D) Portus – kouzlo, které změní jakýkoli předmět v přenášedlo

4. **Na koho bys nejraději použil/a kouzlo „Žer slimáky“?**

A) Voldemort
B) Draco Malfoy
C) Harry Potter
D) Profesor Snape

5. **Kam bys nejradši zašel/zašla v Prasinkách?**

A) Do Džina v láhvi
B) Do Prasečí hlavy
C) Do Chroptící chýše
D) K Taškáři

6. **Jakou z těchto pomůcek bys sis přál/a?**

A) Bleskobrk
B) Neviditelný plášť
C) Viteál
D) Zatemňovač

7. **Který z těchto předmětů by byl tvůj nejoblíbenější?**

A) Bylinkářství
B) Obrana proti černé magii
C) Lektvary
D) Jasnovidectví

8. **Jaké vlastnosti tě charakterizují?**

A) Svědomitost a férovost
B) Srdečnost a spontánnost
C) Ambicióznost a neústupnost
D) Kreativita a inteligence

9. **Na jaké pozici bys pravděpodobně hrál/a ve Famfrpálu?**

A) Brankář
B) Chytač
C) Odrážeč
D) Střelec

10. **Na jakém ministerstvu bys v rámci Ministerstva kouzel působil/a?**

A) Odbor pro dohled nad kouzelnými tvory
B) Odbor pro uplatňování kouzelnických zákonů
C) Odbor záhad
D) Odbor mezinárodní kouzelnické spolupráce

Výsledky testu se dozvíš na další straně ;-)

nejvíce odpovědí A

Mrzimor je kolejí pro svědomité, čestné a slušné kouzelníky.

nejvíce odpovědí B

Nebelvír je kolejí pro statečné a srdečné kouzelníky s rytířskou povahou.

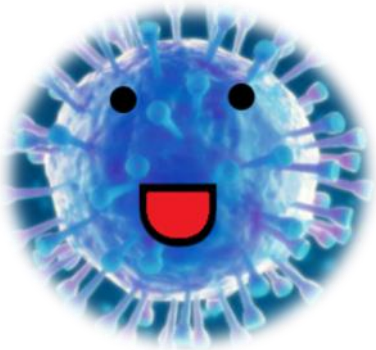
nejvíce odpovědí C

Zmijozel je kolejí pro cílevědomé a ctižádostivé kouzelníky.

nejvíce odpovědí D

Havraspár je kolejí pro inteligentní, kreativní kouzelníky s trochou důvtipu.

S KÝM BOJUJEME?

KOMU TEDY VĚŘIT?

Snadno se to řekne, ‚věřit odborníkům'. Ale kdo to odborník je? Jsou to gynekologové, zubaři, nebo patologové?
Jsou to epidemiologové, ale i doktoři mohou vyjádřit svůj názor.

MUTACE

Virus v několika zemích již zmutoval, neboli změnil část své genetické informace.

VAKCINACE

V současné době je ve světě několik vakcín proti viru SARS-CoV-2. Nejefektivnější je Pfizer/BioNTech a Moderna. Tyto vakcíny se označují jako genové a představují nejmodernější technologii vývoje vakcín.

Věřte tomu nebo ne, měli jsme již tři typy koronavirů v České republice. Poprvé jsme měli koronavirus v roce 2003, neboli SARS. V roce 2015 to byl MERS. V roce 2019 se v Číně objevil virus SARS-CoV-2 způsobující onemocnění COVID-19.

PŮVOD KORONAVIRU

Koronavirů jsou stovky typů. Z toho jen 4 útočily na člověka. Pouhý netopýr má 30 koronavirů v sobě. Koronavirus SARS se na člověka přemístil z Velblouda, MERS z netopýrů na cibetky a z nich na člověka.

Lidé spekulují, že Covid-19 mohl být uměle vytvořen v laboratořích ve Wuchanu a poté omylem vypuštěn. To ale není jisté.

Jelikož lidé slavili počátek Čínského roku, odnesli si z Číny domů i koronavirus. A jak to s Itálii dopadlo, to už asi víte.

Když se poté Češi vraceli domů, přinesli z Itálie nákazu do Čech.

Soutěž pro 1. a 2. třídu

Připravil Kuba

Co je na obrázcích (odpovědi pošlete na

vosicka@zseasystart.cz)

Soutěž pro 3. a 4. třídu

Připravil Kuba

Co je na obrázcích (odpovědi pošlete na

vosicka@zseasystart.cz)

Bonusová soutěž pro všechny

včetně paní učitelek a rodičů

Připravil Kuba

Co je na obrázku (odpovědi pošlete na vosicka@zseasystart.cz)

Správné odpovědi a vyhodnocení vítězů, bude v příštím čísle časopisu.